

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Michalem Ryškou v právní věci

žalobce: **Benediktinské opatství v Rajhradě**, IČO 00489174
sídlem Klášter 1, 664 61 Rajhrad
zastoupený advokátem JUDr. Františkem Severinem
sídlem Elišky Machové 41, 616 00 Brno

za účasti: **1) ČR – Státní pozemkový úřad**, IČO 01312774
sídlem Husinecká 1024/11a, 130 00 Praha 3-Žižkov
2) Lesy České republiky, s. p., IČO 42196451
sídlem Přemyslova 1106/19, 501 68 Hradec Králové

o žalobě podle části páté o.s.ř.,

takto:

- I. Návrh žalobce na vydání pozemku parc. č. 715/13 v k. ú. Holasice se **zamítá**.
- II. Žalobci **se vydávají** pozemky parc. č. 708/3, 708/4, 709, 710/1, 710/2, 711/3, 711/4, 712/4, 734/15, 735/2, 735/5, 735/6, 735/12, 737, 738/27, 738/34, 739/5 a 739/6 v k. ú. Holasice.
- III. Tento rozsudek nahrazuje rozhodnutí Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro Jihomoravský kraj ze dne 18. 9. 2018, sp. zn. 16VD5301/2014-523102, č. j. SPU 424249/2018.
- IV. Další účastník řízení 1) je povinen zaplatit do 3 dnů od právní moci rozsudku žalobci k rukám jeho zástupce na náhradě nákladů řízení částku 23 514,59 Kč.

V. Další účastník řízení 2) je povinen zaplatit do 3 dnů od právní moci rozsudku žalobci k rukám jeho zástupce na náhradě nákladů řízení částku 28 740,05 Kč.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou ze dne 16. 11. 2018 domáhal vydání výše specifikovaných pozemků s tím, že takto bude nahrazeno rozhodnutí správního orgánu. K odůvodnění žaloby uvedl, že předmětným rozhodnutím správního orgánu bylo rozhodnuto o nevydání pozemků žalobci jako oprávněné osobě, neboť nebyla prokázána majetková křivda dle ust. § 5 zákona č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů (dále jen „zákon č. 428/2012 Sb.“). Žalobce s takovým závěrem správního orgánu nesouhlasil, neboť u předmětných pozemků došlo k výmazu poznámky záboru a zamýšleného převzetí, a pozemky tudíž nemohly být z knihovní vložky č. 329 odepsány bez vlastnického titulu. Nadace k podpoře osadníků v Čechách a na Moravě vykonávala zpravidla nucenou správu zabraného majetku. Předmětné pozemky byly součástí historického majetku žalobce a byly uvedeny v soupisu nemovitého majetku pro účely revize pozemkové reformy a na Československý stát přešly postupem podle zákona č. 142/1947 Sb. Žalobce má za to, že je u něj dán souběh restitučních titulů dle § 5 písm. a), j) a k) zákona č. 428/2012 Sb.
2. Další účastník řízení 1), kterému náleží právo hospodařit s pozemky parc. č. 709, 710/1, 710/2, 711/3, 711/4, 712/4, 715/13, 734/15, 737, 738/27 a 739/6, navrhl zamítnutí žaloby, odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 10. 2018, sp. zn. 28 Cdo 1696/2018.
3. Další účastník řízení 2), kterému náleží právo hospodařit s pozemky parc. č. 708/3, 708/4, 735/2, 735/5, 735/6, 735/12, 738/34 a 739/5, navrhl zamítnutí žaloby, neboť předmětné pozemky byly převzaty státem v roce 1939, kdy byl učiněn vklad vlastnického práva ve prospěch Nadace k podpoře osadníků v Čechách a na Moravě. Žalobce měl na základě dekretu prezidenta č. 5/1945 Sb. a na základě zákona č. 128/1946 Sb. nárok na poválečnou restituci, přičemž v dané věci nepožádal o vrácení předmětných pozemků a nárok dle zákona č. 128/1946 Sb. je tedy promlčený. V rozhodném období tak nebyly předmětné pozemky ve vlastnictví právního předchůdce žalobce a žalobci tak nemohla vzniknout majetková křivda ve smyslu zákona č. 428/2012 Sb.
4. Správní orgán odkázal na své rozhodnutí a dále uvedl, že až do roku 1951 platil Všeobecný zákoník občanský z roku 1811, který obsahoval intabulační zásadu. Předmětné pozemky byly na základě protokolu ze dne 8. 8. 1939 a dodatečného protokolu ze dne 10. 8. 1939 odepsány z knihovní vložky č. 329 a byly vloženy do nově vzniklé knihovní vložky č. 606 ve prospěch Nadace k podpoře osadníků v Čechách a na Moravě. Správní orgán uzavřel, že dle jeho názoru došlo k převzetí předmětných nemovitostí ke dni 5. 9. 1939, tedy ke dni vložení protokolů do Moravských zemských desek a tedy mimo rozhodné období.
5. Další účastníci řízení i správní orgán v podstatném shodně poukázali na fakt, že k převodu majetku došlo mimo rozhodné období.
6. V podání ze dne 15. 3. 2021 žalobce rozporuje, že by k pozbytí vlastnického práva právního předchůdce žalobce došlo mimo rozhodné období (25. 2. 1948 – 1. 1. 1990). Právní předchůdce žalobce o předmětné nemovitosti nemohl přijít záborom na základě záborového zákona, když poznámka zamýšleného záboru z 15. 1. 1921 byla na základě rozhodnutí SPÚ v Praze ze dne 8. 10. 1927 dne 25. 10. 1927 vymazána. Do nově vzniklé knihovní vložky č. 606 pak byla svévolně přenesena pouze poznámka zamýšleného záboru z roku 1921, aniž by bylo zohledněno její vymazání v roce 1927. Právní předchůdce žalobce nemohl pozbyt své vlastnické právo ani na základě protokolů z roku 1939, když tyto protokoly nelze považovat za řádné nabývací tituly, jedná se o nicotné právní akty. Právní předchůdce žalobce nemohl ani postupovat

dle zákona č. 128/1946 Sb., když ani jemu, ani Československému státu nebylo do roku 1949 známo nic o existenci knihovní vložky č. 606 a jednostrannému odepsání předmětných pozemků do této nové knihovní vložky ve prospěch nacistické nadace. K převzetí předmětných pozemků Československým státem nemohlo dojít ani v roce 1949 na základě dekretu prezidenta republiky č. 124/1945 Sb., když s ohledem na absenci výmazu zamýšleného záboru z roku 1921 na knihovní vložce č. 606 došlo chybně k přepsání předmětných nemovitostí do vlastnictví Československého státu. Tento postup byl taktéž v rozporu se zákonem. Navíc k zápisu vlastnictví Československého státu došlo až 31. 3. 1949, tedy v průběhu rozhodného období.

7. Soud již ve věci dříve rozhodl o zamítnutí návrhu žalobce na vydání pozemku parc. č. 715/13 a o zamítnutí žaloby na vydání pozemků parc. č. 708/3, 708/4, 709, 710/1, 710/2, 711/3, 711/4, 712/4, 734/15, 735/2, 735/5, 735/6, 735/12, 737, 738/27, 738/34, 739/5 a 739/6 v k. ú. Holasice, a to rozsudkem ze dne 18. 6. 2021, č. j. 35 C 32/2018-201, neboť u pozemku parc. č. 715/13 se nejedná o zemědělskou nemovitost ve smyslu zákona č. 428/2012 Sb. a u zbylých pozemků nedošlo k přechodu na stát v rozhodném období (od 25. 2. 1948 do 1. 1. 1990). Tento rozsudek byl zrušen usnesením Vrchního soudu v Olomouci jako soudu odvolacího ze dne 2. 3. 2022, č. j. 5 Co 16/2021-240, a věc byla zdejšímu soudu vrácena k dalšímu řízení.
8. Z porovnání parcel se podává, že pozemky KN parc. č. 737, 738/27, 739/6 vznikly z pozemku PK parc. č. 387/1, pozemky parc. č. 709, 710/1, 710/2, 711/3, 711/4, 712/4, 715/13, 734/15 z pozemku PK parc. č. 383/2, pozemky parc. č. 708/4, 735/12 z pozemku PK parc. č. 386/4, a pozemky parc. č. 708/3, 735/2, 735/5, 735/6, 738/34, 739/5 z pozemku PK parc. č. 387/2.
9. Dle obsahu zasláního správního spisu Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro Jihomoravský kraj, sp. zn. 16VD5301/2014-523102, byly výzvy dle ust. § 9 odst. 1 zákona č. 428/2012 Sb. doručeny České republice – Státnímu pozemkovému úřadu dne 17. 4. 2013 a 13. 9. 2013 a Lesům České republiky, s. p., dne 27. 5. 2013 a 13. 9. 2013. Výzvy tedy byly povinným osobám doručeny včas, ve lhůtě 12 měsíců od účinnosti zákona č. 428/2012 Sb. (tedy ve lhůtě do 2. 1. 2014). Povinné osoby neuzavřely ve lhůtě 6 měsíců od doručení výzev dle ust. § 9 odst. 2 zákona č. 428/2012 Sb. s osobou oprávněnou dohodu o vydání předmětných zemědělských nemovitostí. Oprávněná osoba následně podala k pozemkovému úřadu opakovaně návrhy na zahájení řízení o vydání zemědělských nemovitostí dle ust. § 9 odst. 6 zákona č. 428/2012 Sb., které byly úřadu doručeny postupně ve dnech 31. 1. 2014 (PK 383/2, 387/2 a 386/4), 30. 4. 2014 (PK 383/2, 387/2 a 386/4) a 20. 5. 2014 (PK 383/2, 386/4 a 387/1). Návrhy dle ust. § 9 odst. 6 zákona č. 428/2012 Sb. byly učiněny včas ve lhůtě 6 měsíců po uplynutí lhůty dle ust. § 9 odst. 2 zákona č. 428/2012 Sb.

Výzva doručena	Povinná osoba	Ohledně pozemků (PK)	Lhůta § 9 odst. 2	Lhůta § 9 odst. 6	Návrh doručen
17. 4. 2013	SPÚ	383/2	17. 10. 2013	17. 4. 2014	31. 1. 2014
13. 9. 2013	SPÚ	383/2, 386/4, 387/1	13. 3. 2014	15. 9. 2014	20. 5. 2014
27. 5. 2013	Lesy	383/2, 386/4, 387/2	27. 11. 2013	27. 5. 2014	31. 1. 2014
13. 9. 2013	Lesy	383/2, 386/4, 387/2	13. 3. 2014	15. 9. 2014	30. 4. 2014

10. Ohledně toho, že žalobce je oprávněnou osobou ve smyslu § 3 písm. b) zákona č. 428/2012 Sb., další účastníci řízení povinnou osobou ve smyslu § 4 zákona č. 428/2012 Sb. soud přebírá závěry správního orgánu a odkazuje na ně (§ 250e odst. 2 o.s.ř.), přičemž ani žádný z účastníků řízení dané skutečnosti nijak nerozporoval.

11. Dle obsahu zaslaného správního spisu Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro Jihomoravský kraj, sp. zn. 16VD5301/2014-523102, bylo předmětné rozhodnutí žalobci doručeno dne 19. 9. 2018, z čehož vyplývá, že žaloba podaná dne 16. 11. 2018 byla podána včas ve lhůtě do dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí (§ 247 odst. 1 o.s.ř.).
12. Z listu vlastnictví č. 10002 pro katastrální území Holasice se podává, že vlastníkem pozemků parc. č. 709, 710/1, 710/2, 711/3, 711/4, 712/4, 715/13, 734/15, 737, 738/27 a 739/6 je Česká republika, přičemž právo hospodařit s majetkem státu přísluší Státnímu pozemkovému úřadu [dalšímu účastníkovi řízení 1)].
13. Z listu vlastnictví č. 539 pro katastrální území Holasice se podává, že vlastníkem pozemků parc. č. 708/3, 708/4, 735/2, 735/5, 735/6, 735/12, 738/34 a 739/5 je Česká republika, přičemž právo hospodařit s majetkem státu přísluší Lesům České republiky, s. p. [dalšímu účastníkovi řízení 2)].

Pozemek parc. č. 715/13

14. K pokynu odvolacího soudu učinil soud výzvu na žalobce dle § 118a odst. 1, 3 o.s.ř. ohledně faktického charakteru pozemku parc. č. 715/13 k rozhodnému datu, tedy k 24. 6. 1991, přičemž žalobce na výzvu soudu uvedl, že předmětný pozemek byl využíván zemědělským způsobem, když na něm hospodařilo Jednotné zemědělské družstvo Holasice-Vojkovice a následně společnost DOMINÁT v.o.s. Až přibližně v roce 2012 byla vytvořena samostatná pozemková parcela č. 715/13, která z důvodu zanedbání péče částečně zarostla náletovými dřevinami a byl jí v tomto rozsahu odejmut statut zemědělské půdy, respektive zemědělského půdního fondu. Dále uvedl, že na části pozemku probíhá zemědělské hospodaření nepřerušeno a to i v současné době.
15. Z dokumentů a dokladů zaslaných soudem Katastrálním úřadem pro Jihomoravský kraj, Katastrální pracoviště Brno-venkov, dne 9. 5. 2022 bylo z kopií katastrálních map soudem zjištěno, že předmětný pozemek byl oddělen z pozemku parc. č. 715/2. Ze soupisu parcel z roku 1987 se podává, že pozemky byly evidovány s druhem pozemku: parc. č. 708 lesní půda, parc. č. 709 a 710 pastviny, parc. č. 711 lesní půda, parc. č. 712 ostatní komunikace, parc. č. 715/2 svah, skála, parc. č. 734 orná půda, parc. č. 735 ostatní komunikace, parc. č. 737 pastvina, parc. č. 738/1 orná půda, parc. č. 738/2 dočasně neobdělávaná orná půda a parc. č. 739 lesní půda. Z výkazu změn z roku 1993 pro katastrální území Holasice vyplývá, že v roce 1993 byl pozemek parc. č. 715/2 evidován s druhem pozemku ostatní plocha (ve výkazu není uvedeno konkrétní využití).
16. Ze sdělení Městského úřadu Židlochovice, Odboru životního prostředí a stavebního úřadu ze dne 23. 5. 2022, sp. zn. MZi-OZPSU/9898/2022/JK vyplývá, že předmětný pozemek je z větší části zarostlý dřevinami, jeho jihovýchodní minoritní část je však uvnitř zemědělského bloku. Úřad nedisponuje žádnými informacemi ohledně předmětného pozemku k datu 24. 6. 1991.
17. Ze sdělení společnosti DOMINÁT v.o.s. ze dne 9. 8. 2022 se podává, že společnost má na základě nájemní smlouvy č. 220 N 05/23 uzavřené s Pozemkovým fondem ČR pronajaté pozemky parc. č. 709, 710/1, 710/2, 712/4, 734/15, 737 a 738/27. Po kontrole parcel s nájemní smlouvou uvedla, že pozemky parc. č. 734/15 a 738/27 užívá k zemědělské prvovýrobě, pozemky parc. č. 709, 710/1, 710/2, 712/4 a 737 neužívá. Pozemek parc. č. 715/13 ve výčtu užívaných pozemků neuvedla.
18. Podle ust. § 2 písm. b) zákona č. 428/2012 Sb. pro účely tohoto zákona se rozumí zemědělskými nemovitostmi:
 1. pozemky, které ke dni 24. června 1991 tvořily zemědělský půdní fond nebo do tohoto fondu náležely,
 2. pozemky, které ke dni 24. června 1991 tvořily lesní půdní fond,

3. obytné budovy, hospodářské budovy a jiné stavby patřící k původní zemědělské usedlosti, včetně zastavěných pozemků,
 4. obytné a hospodářské budovy a stavby sloužící zemědělské a lesní výrobě nebo s ní souvisejícímu vodnímu hospodářství, včetně zastavěných pozemků.
19. Podle ust. § 2 odst. 1 zákona č. 61/1977 Sb., o lesích, lesní půdní fond tvoří pozemky, které jsou trvale určeny k plnění funkcí lesů (dále jen „lesní pozemky“). Lesními pozemky jsou:
- a) pozemky porostlé lesními dřevinami, které slouží k plnění funkcí lesů (dále jen lesní porosty), a pozemky, na nichž byly lesní porosty dočasně odstraněny za účelem obnovy nebo za účelem zřízení lesních školek, popřípadě lesních semenných plantáží,
 - b) pozemky bez lesních porostů, které slouží lesnímu hospodářství a jsou pro ně nepostradatelné (rozdělovací průseky, lesní cesty, plochy horních lesních skladů apod.),
 - c) pozemky nad horní hranicí stromové vegetace ve vysokohorských oblastech s výjimkou pozemků zastavěných a jejich příjezdních komunikací.
20. Podle ust. § 1 odst. 2 zákona č. 53/1966 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, zemědělským půdním fondem je zemědělská půda obhospodařovaná (orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, louky, pastviny) a půda, která byla a má být nadále zemědělsky obhospodařována, ale dočasně obdělávána není.
21. Kritéria zahrnutí pozemku do zemědělského půdního fondu vymezil Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 9. 6. 2020, sp. zn. 28 Cdo 1586/2020, následujícím způsobem: „*K zahrnutí pozemku do zemědělského půdního fondu se vyžaduje splnění dvou předpokladů: znaku právního či formálního daného označením pozemku v katastru nemovitostí druhem kultury uvedeným v ustanovení § 1 odst. 2 zákona č. 53/1966 Sb., potažmo § 1 odst. 2 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů; a rovněž znaku faktického, materiálního, představovaného okolností, že takový pozemek je anebo byl a nadále má být zemědělsky obhospodařován. Není-li zde přítomen onen materiální aspekt, nelze pozemek považovat za součást zemědělského půdního fondu, byť by i dosud byl (v rozporu se skutečným stavem) v katastru nemovitostí formálně veden v některé z kategorií zemědělské půdy. Vlastník melioračního zařízení (pozemku určeného k tzv. rozlivu) je sice v užívání svého majetku znatelně limitován relevantní veřejnoprávní úpravou, popřípadě opatřením obecné povahy Krajského úřadu, není však zbaven podstaty svého vlastnického práva k pozemku, jež může do určité míry využívat i hospodářsky, a to např. jako louku.*“
22. Z výše uvedeného vyplývá, že předmětný pozemek byl k rozhodnému datu, tedy k 24. 6. 1991, veden s druhem pozemku ostatní plocha, neplodná půda. Jedná se o druh pozemku, který do zemědělského půdního fondu nenáleží (§ 1 odst. 2 zákona č. 53/1966 Sb.), a formální znak pro označení daného pozemku jako zemědělské nemovitosti proto nemůže být objektivně splněn.
23. Nicméně ve smyslu judikatury Nejvyššího soudu, odkazované odvolacím soudem (rozsudky ze dne 9. 6. 2020; ze dne 3. 5. 2019, sp. zn. 28 Cdo 3357/2018) by striktní trvání na důležitosti evidenčního statusu pozemků nikterak nepomáhalo naplnění účelu zákona a Nejvyšší soud nekvitoval úvahy, vycházející z formálního zařazení pozemků bez zkoumání jejich materiálního charakteru.
24. Soud provedl dokazování k zjištění naplnění faktického (materiálního) hlediska spočívajícího v zemědělském obhospodařování předmětného pozemku, přičemž společnost DOMINÁT v.o.s. pozemek parc. č. 715/13 ve výčtu užívaných pozemků neuvedla. Faktické zemědělské užívání tohoto pozemku tak z ničeho nevyplývá, a soud proto dospěl k závěru, že u daného pozemku není splněn ani tento znak pro jeho faktické zahrnutí do zemědělského půdního fondu.
25. Za takové situace se tudíž v případě předmětného pozemku nejedná o zemědělskou nemovitost ve smyslu § 2 písm. b) zákona č. 428/2012 Sb., a to ve formálním ani materiálním smyslu. Z toho ovšem vyplývá, že nedošlo-li mezi oprávněnou a povinnou osobou k uzavření dohody o vydání

nemovitosti, neměl se další účastník vůbec obracet na správní úřad s návrhem dle § 9 odst. 6 věty první za středníkem zákona č. 428/2012 Sb. a měl naopak postupovat dle § 10 odst. 4 zákona č. 428/2012 Sb., tj. obrátit se na okresní soud s návrhem na nahrazení chybějícího projevu vůle povinné osoby.

26. Soud proto uzavřel, že za tohoto stavu má být o věci samé ve vztahu k pozemku parc. č. 715/13 rozhodnuto jinak, než jak rozhodl správní orgán (§ 250j odst. 1 o.s.ř.), a I. výrokem svého rozsudku dané rozhodnutí správního orgánu nahradil (§ 250j odst. 2 o.s.ř.).

Pozemky parc. č. 708/3, 708/4, 709, 710/1, 710/2, 711/3, 711/4, 712/4, 734/15, 735/2, 735/5, 735/6, 735/12, 737, 738/27, 738/34, 739/5 a 739/6

27. Ohledně zbývajících pozemků problém s výše zmíněnou otázkou zemědělského charakteru ve smyslu § 2 písm. b) zákona č. 428/2012 Sb. dán není. Na základě dokumentů zaslanych soudu Katastrálním úřadem pro Jihomoravský kraj, Katastrálním pracovištěm Brno-venkov dne 9. 5. 2022 bylo ze soupisu parcel z roku 1987 zjištěno, že pozemky byly evidovány s druhem pozemku: parc. č. 708 lesní půda, parc. č. 709 a 710 pastviny, parc. č. 711 lesní půda, parc. č. 712 ostatní komunikace, parc. č. 734 orná půda, parc. č. 735 ostatní komunikace, parc. č. 737 pastvina, parc. č. 738/1 orná půda, parc. č. 738/2 dočasně neobdělávaná orná půda a parc. č. 739 lesní půda. Na základě dokumentů zaslanych soudu Katastrálním úřadem pro Jihomoravský kraj, Katastrálním pracovištěm Brno-venkov dne 12. 5. 2022 bylo z výkazů změn z archivu z let 1995, 1996, 1998 a 1999 zjištěno, že předmětné pozemky byly evidovány s druhem pozemku: parc. č. 708 lesní půda, parc. č. 709 a 710 pastviny, parc. č. 711 lesní půda, parc. č. 734 orná půda, parc. č. 738 orná půda, a parc. č. 739 lesní půda. Z mapových podkladů a snímků ortofotomapy vyplývá, že parcely vedené s druhem pozemku orná půda a trvalý travní porost jsou zemědělsky obhospodařovány. Parcely vedené s druhem pozemku lesní pozemek jsou dle mapových podkladů a snímků ortofotomapy zarostlé vzrostlým lesním porostem. Pozemky vedené s druhem pozemku ostatní plocha, způsob využití ostatní komunikace dle snímků ortofotomapy zajišťují přístup k obhospodařovaným lesním či zemědělským pozemkům. Dle ust. § 1 odst. 3 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, je součástí zemědělského půdního fondu mj. i nezemědělská půda potřebná k zajišťování zemědělské výroby jako například polní cesty. Dle ust. § 3 odst. 1 písm. b) zákona č. 289/1995 Sb., lesní zákon, patří mezi pozemky určené k plnění funkce lesa mj. i zpevněné lesní cesty, jestliže s lesem souvisejí nebo slouží lesnímu hospodářství.
28. Skutečnost, že by se v případě těchto pozemků nemělo jednat o zemědělské nemovitosti, ostatně nenamítal nikdo z účastníků řízení.
29. Soud se dále zabýval tím, zda předmětné pozemky přešly na stát v rozhodném období od 25. 2. 1948 do 1. 1. 1990 (§ 1 zákona č. 428/2012 Sb.) a zda došlo k některé ze skutečností vedoucích k majetkovým křivdám (§ 5 zákona č. 428/2012 Sb.).
30. Z knihovni vložky č. 329 pro katastrální obec Holasice vyplývá, že původním vlastníkem pozemků PK parc. č. 383/2, 386/4, 387/1 a 387/2 byl „Das Klosterstift zu Raigern“ (B, 1).
31. Dle potvrzení právní kontinuity vydaného Ministerstvem kultury České republiky dne 14. 11. 1996 vystupoval žalobce mj. právě pod názvem „Das Klosterstift zu Raigern“.
32. Z knihovni vložky č. 329 pro katastrální obec Holasice se dále podává, že ohledně předmětných pozemků bylo rozhodnuto nejdříve usnesením Státního pozemkového úřadu ze dne 15. 1. 1921, č. d. 149/21 (B, 2), o zabránění předmětných pozemků státem na základě zákona č. 215/1919 Sb. Poté bylo usnesením Státního pozemkového úřadu ze dne 16. 3. 1925, č. d. 1918/25 (A, 121), rozhodnuto tak, že Státní pozemkový úřad zamýšlí převzetí předmětných pozemků na základě zákona č. 215/1919 Sb. Usnesením Státního pozemkového úřadu ze dne 3. 11. 1927, č. d. 8339/27

(A, 150; B, 3), byl vymazán zábor a zamýšlené převzetí předmětných pozemků. Poté ovšem došlo na základě oznámení a návrhu Státního pozemkového úřadu ze dne 23. 7. 1931, č. j. 129670131-I/3, ke knihovní poznámce o zamýšleném převzetí předmětných pozemků státem (A, 185).

33. Následně byly do nové knihovní vložky č. 606 odepsány mj. předmětné pozemky (A, 259), přičemž dle knihovní vložky č. 606 pro katastrální obec Holasice byly tyto pozemky na základě protokolu ze dne 8. 8. 1939 a dodatečného protokolu ze dne 10. 8. 1939 zapsány ve vlastnictví „Stiftung zur Förderung und Unterstützung von Siedlern in den Ländern Böhmen und Mähren“ (B, 1). Na novou knihovní vložku byla současně přenesena poznámka o zamýšleném převzetí pozemků z roku 1921 (B, 2). Posléze bylo na základě návrhu finanční prokuratury v Brně ze dne 30. 3. 1949 rozhodnuto o vkladu vlastnického práva ve prospěch Československého státu, a to podle § 1 odst. 2 dekretu presidenta republiky č. 124/1945 Sb. (B, 4).
34. Dle § 5 zákona č. 215/1919 Sb., o zabrání velkého majetku pozemkového (dále jen „zákon č. 215/1919 Sb.“), zábohem uvedeným v § 1 nabývá Československá republika práva, zabraný majetek přejímati a přidělovati.
35. Dle § 16 zákona č. 215/1919 Sb. zabraný majetek jest vyšetřiti a uvésti v patrnost knihovní poznámkou, že majetek jest zabrán. I pokud tato poznámka není v knihách, nemůže se nikdo dovolávati, že beze své viny nevěděl o záboru pozemkového majetku vysloveném § 1.
36. Dle § 26 zákona č. 329/1920 Sb., o převzetí a náhradě za zabraný majetek pozemkový (dále jen „zákon č. 329/1920 Sb.“), kde bylo podle tohoto zákona poznamenáno zamýšlené převzetí zabraného majetku státem, provedou na návrh pozemkového úřadu soudy vklad práva vlastnického pro stát Československé republiky s odvoláním na § 1 záborového zákona a na toto zákonné ustanovení.
37. Dle § 27 zákona č. 329/1920 Sb. není-li předmětem převzetí celé knihovní těleso, odepíší soudy přejímané nemovitosti spolu s právy a zapíší je bez přenesení dluhů a břemen knihovních do nových knihovních vložek zřízených u soudu podle místní příslušnosti povolaného za současného vkladu práva vlastnického pro Československou republiku.
38. Dle § 28 zákona č. 329/1920 Sb. rozhodl-li pozemkový úřad již dříve o přidělu, směně neb zcizení převzatých nemovitostí do vlastnictví osob jiných, není potřebí provésti dříve příslušný vklad práva vlastnického pro stát, a soudy převedou na návrh pozemkového úřadu právo vlastnické přímo na nabyvatele pozemkovým úřadem jim označené.
39. Dle § 29 zákona č. 329/1920 Sb. dnem vkladu práva vlastnického přecházejí držení, užítky a nebezpečí, jakož i veřejnoprávní povinnosti a převzatá břemena stejně jako práva spojená s držením převzatých nemovitostí na stát nebo nabyvatele. Od téhož dne počíná povinnost pozemkového úřadu úrokovati pohledávky vlastníka a věřitelů zapsané at' současně neb později v náhradové knize jako dluh státu.
40. Ústavní soud ve své aktuální judikatuře, kterou je soud povinen i ve smyslu závazného právního názoru odvolacího soudu zohlednit, vymezil postup obecných soudů za situace, kdy se do kolize dostane restituční výluka a restituční titul, a to tak, že obecné soudy jsou povinny posoudit právní a skutkový dopad konfiskační vyhlášky a není-li účinné provedení konfiskace prokázáno, je majetek způsobilý vydání (k tomu viz s nálezy Ústavního soudu ze dne 25. 1. 2021, sp. zn. II. ÚS 1920/20 a ze dne 21. 12. 2021, sp. zn. I. ÚS 3918/19).
41. Ve výše uvedených nálezech Ústavní soud zejména vytkl obecným soudům, že nepřihlédly k provedení řízení podle zákona č. 142/1947 Sb., o revizi první pozemkové reformy, přičemž takový postup státu stěžovatel prokazoval souvislou a ucelenou řadou důkazů. Ústavní soud zdůraznil, že při vzniklé výjimečné kolizi restituční výluky a restitučního titulu jsou pak obecné

soudy povinovány respektem k restitučnímu titulu (k tomu viz s nálezy Ústavního soudu ze dne 25. 1. 2021, sp. zn. II. ÚS 1920/20 a ze dne 21. 12. 2021, sp. zn. I. ÚS 3918/19).

42. Soud se tedy s ohledem na uvedené dále zabýval tím, zda v případě právního předchůdce žalobce došlo k provedení řízení dle zákona č. 142/1947 Sb., o revizi první pozemkové reformy, a tedy k majetkové křivdě ve smyslu § 5 písm. a) zákona č. 428/2012 Sb.
43. Do soupisu pozemkového majetku podléhajícího revizi podle zákona č. 142/1947 Sb., o revizi první pozemkové reformy ze dne 8. 1. 1948, pro katastrální území Holasice, vlastníka Klášter Benediktinů Rajhrad, Velkostatek Rajhrad, byly mj. zahrnuty pozemky parc. č. PK 383/2, 386/4, 387/1 a 387/2.
44. Pozemky parc. č. PK 383/2, 386/4, 387/1 a 387/2 byly taktéž zahrnuty do Přehledu pozemkového majetku podrobeného revizi podle zákona č. 142/1947 Sb.
45. Podáním ze dne 22. 4. 1948 doručeným Okresnímu soudu v Židlochovicích dne 26. 5. 1948 se Ministerstvo zemědělství domáhalo vypovězení právního předchůdce žalobce z hospodaření s pozemky zapsanými mj. na knihovní vložce č. 329 pro katastrální obec Holasice.
46. Z návrhu na přiděl ze dne 21. 9. 1948 se podává návrh Státní obvodové úřadovny pro pozemkovou reformu v Brně na přiděl souboru nemovitostí obsahujícího mj. pozemky parc. č. PK 386/4, 387/1 a 387/2 pro Československý stát – Ministerstvo zemědělství.
47. Podáním ze dne 12. 11. 1949 byl Krajským národním výborem zaslán Ministerstvu zemědělství zápis z odevzdání mj. pozemků parc. č. PK 383/2 a 386/4, a to na základě výměru Ministerstva zemědělství ze dne 10. 3. 1948, č. j. 6.998/48-IX/R-12, kterým bylo rozhodnuto o záboru a vyvlastnění Velkostatku Rajhrad bývalého vlastníka Klášter Benediktinů v Rajhradě.
48. Dodatek Ministerstva zemědělství ze dne 7. 4. 1950 k revisnímu výměru ze dne 10. 3. 1948 obsahuje soupis parcel, převzatých/vyvlastněných k účelům přidělovým podle zákona č. 142/1947 Sb. V seznamu jsou obsaženy mj. parcely parc. č. PK 383/2, 386/4, 387/1 a 387/2 zapsané na knihovní vložce č. 329 pro katastrální území Holasice.
49. Dle § 18 odst. 4 zákona č. 428/2012 Sb. platí, že při aplikaci tohoto zákona musí být šetřen jeho účel, kterým je zmírnění majetkových křivd způsobených registrovaným církvím a náboženským společnostem v rozhodném období. Je potřebné postupovat v souladu se základním principem, kterým je rozhodování v restitučních věcech ovládáno, a sice principem *in favorem restitutionis*, neboť danou zásadu v restitučních věcech dlouhodobě akcentuje i judikatura Ústavního soudu a Ústavní soud se jí dovolal také v nálezu týkajícím se ústavnosti zákona č. 428/2012 Sb. (nález Ústavního soudu ze dne 29. 5. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 10/13).
50. V daném případě ohledně konfiskace předmětných nemovitostí dle protokolu ze dne 8. 8. 1939 a dodatečného protokolu ze dne 10. 8. 1939 vyvstalo několik nesrovnalostí – stát i poté, co byly předmětné nemovitosti odepsány do nové knihovní vložky č. 606, a i poté, co bylo na základě návrhu finanční prokuratury v Brně ze dne 30. 3. 1949 rozhodnuto o vkladu vlastnického práva ve prospěch Československého státu, a to podle § 1 odst. 2 dekretu presidenta republiky č. 124/1945 Sb., jednal s právním předchůdcem žalobce jako s vlastníkem předmětných nemovitostí, do nové knihovní vložky byla přenesena poznámka zamýšleného záboru z roku 1921, od které bylo v roce 1927 upuštěno, a nikoliv poznámka zamýšleného záboru z roku 1931.
51. S ohledem na uvedené nesrovnalosti ohledně převodu vlastnického práva k předmětným nemovitostem a pochybnosti ohledně dokončení konfiskace dle výše uvedených protokolů je dle názoru soudu zapotřebí postupovat v souladu s nálezy Ústavního soudu ze dne 25. 1. 2021, sp. zn. II. ÚS 1920/20 a ze dne 21. 12. 2021, sp. zn. sp. zn. I. ÚS 3918/19. V nich dospěl Ústavní soud k závěru, že za situace, kdy je vedle vydání konfiskačního správního aktu podle tzv. Benešových dekretů prokázáno uskutečnění postupu vedoucího k majetkové křivdě ve smyslu

ustanovení § 5 uvedeného zákona, nelze tento restituční titul pominout. Soudy jsou povinny posoudit právní a skutkový dopad konfiskační vyhlášky a není-li účinné provedení konfiskace prokázáno, je majetek způsobilý vydání. Shodně je zapotřebí postupovat i v tomto řízení, kdy sice neprobíhala konfiskace dle tzv. Benešových dekretů, ale existují zde vedle sebe převod pozemků na základě protokolu ze dne 8. 8. 1939 a dodatečného protokolu ze dne 10. 8. 1939 ve prospěch „Stiftung zur Förderung und Unterstützung von Siedlern in den Ländern Böhmen und Mähren“ a postup státu vůči právnímu předchůdci žalobce dle zákona č. 142/1947 Sb. o revizi první pozemkové reformy, kdy Československý stát jednal s právním předchůdcem žalobce jako s vlastníkem předmětných nemovitostí a sám se jako vlastník před začátkem rozhodného období, tedy před 25. 2. 1948, nechoval.

52. V řízení tak byla doložena řada listin, které ve vztahu k majetku žalobce dokládají provedení revize první pozemkové reformy ve smyslu zákona č. 142/1947 Sb. Na dané řízení jsou tak použitelné závěry z výše uvedených nálezů Ústavního soudu, kterou je soud povinen i ve smyslu závazného právního názoru odvolacího soudu zohlednit, že za dané situace se jeví se jako pravděpodobné, že ke skutečnému odnětí předmětných nemovitostí došlo až aplikací zákona o revizi první pozemkové reformy, a to rozhodnutími, spolu s převzetím nemovitostí, vydanými v rozhodném období, tedy na základě restitučního titulu.
53. Soud provedl dokazování k otázce poskytnutí náhrady za odnětí předmětných nemovitostí, přičemž ze sdělení Národního archivu, České národní banky, Moravského zemského archivu, Ministerstva financí ani Ministerstva zemědělství nevyplývá, že by za odnětí předmětných pozemků byla právnímu předchůdci žalobce poskytnuta náhrada. I komentářová literatura zde stvrzuje, že za vyvlastňovaný původní majetek s vysokou mírou pravděpodobnosti nikdy nebyla náhrada poskytnuta (*Kříž, J., Valeš, V. Zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, marg. č. 5 8).*
54. Soud se dále zabýval tím, zda možnosti vydání předmětných pozemků nebrání nějaký z výlukových důvodů dle ust. § 8 odst. 1 zákona č. 428/2012 Sb. Dle sdělení Generální inspekce bezpečnostních sborů, Městského úřadu Židlochovice, Odboru investic a majetku, Generálního ředitelství cel a Státního pozemkového úřadu, Odboru vodohospodářských staveb, nejsou předmětné pozemky z převodu na žalobce vyloučeny.
55. Dle sdělení Městského úřadu Rajhrad ze dne 27. 5. 2022 nelze žalobkyni vydat pozemky parc. č. 712/4, 735/2, 735/5, 735/6, 735/12, 737, 738/27, 739/5 a 715/13. Na pozemcích parc. č. 708/3, 708/4, 735/6 a 735/12 se nachází místní a účelová komunikace, na pozemcích parc. č. 735/5 a 739/5 se nachází místní a účelová komunikace, kabelové komunikační vedení a jeho ochranné pásmo a vedení plynovodu a jeho ochranné a bezpečnostní pásmo, na pozemcích parc. č. 735/2, 738/27 a 738/34 se nachází místní a účelová komunikace, kabelové komunikační vedení a jeho ochranné pásmo, vedení plynovodu a jeho ochranné a bezpečnostní pásmo, radiové směrové spojení a nadzemní a podzemní vedení elektrizační soustavy a jejich ochranné pásmo, na pozemku parc. č. 737 se nachází ochranné a bezpečnostní pásmo plynovodu a katodová ochrana a nadzemní a podzemní vedení elektrizační soustavy a jejich ochranné pásmo, na pozemcích parc. č. 709, 710/1, 710/2, 711/3, 711/4, 712/4, 734/15 a 715/13 se nachází místní a účelová komunikace.
56. K výše uvedenému sdělení Městského úřadu Rajhrad soud uvádí, že kabelové komunikační vedení a jeho ochranné pásmo a vedení plynovodu a jeho ochranné a bezpečnostní pásmo a katodová ochrana, radiové směrové spojení a nadzemní a podzemní vedení elektrizační soustavy a jejich ochranné pásmo nejsou stavbami ve smyslu ust. § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 428/2012 Sb. Jedná se o stavby technické infrastruktury, které již existují, takže nelze v daném případě postupovat ani dle ust. § 8 odst. 1 písm. f) zákona č. 428/2012 Sb. Navíc u staveb technické infrastruktury, jaké ve svém sdělení vyjmenoval Městský úřad Rajhrad, by postačilo zřízení věcného břemene

(k tomu viz např. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 8. 9. 2016, sp. zn. 4 Co 135/2015, rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 4. 2017, sp. zn. 28 Cdo 349/2017 či usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 10. 2017, sp. zn. 28 Cdo 2151/2017).

57. Soud se dále zabýval tvrzením Městského úřadu Rajhrad ohledně existence místní a účelové komunikace na předmětných pozemcích, když ze sdělení Městského úřadu Rajhrad se podává, že místní či účelová komunikace se nachází na všech pozemcích s výjimkou pozemků parc. č. 737 a 739/6.
58. Soud proto porovnal sdělení Městského úřadu Rajhrad se snímky z ortofotomapy a došel k závěru, že na pozemcích parc. č. 708/3, 708/4, 739/5, 738/27, 738/34, 709, 710/1, 710/2, 711/3, 711/4, a 734/15, se žádná komunikace nenachází, když i ze snímků zaslaných Městským úřadem Rajhrad je patrné, že komunikace vedou vedle předmětných pozemků, na samostatných pozemcích, a do předmětných pozemků nikterak nezasahují.
59. Soud se dále zabýval charakterem komunikací, které se nachází na pozemcích parc. č. 735/6, 735/12, 735/5, 735/2 a 712/4, když všechny tyto pozemky jsou v katastru nemovitostí zapsány jako ostatní komunikace, ostatní plocha a jsou ve vlastnictví dalších účastníků řízení.
60. Ve sdělení Městského úřadu Rajhrad bylo u všech pozemků uvedeno, že se jedná o místní a účelovou komunikaci, z čehož vyplývá, že systém, ze kterého úřad čerpal, tyto dvě kategorie komunikací nerozlišuje. Pro posouzení existence výlukového důvodu dle ust. § 8 odst. 1 zákona č. 428/2012 Sb. je však rozlišení komunikace na místní a účelovou významná, neboť existence místní komunikace je překážkou vydání dle ust. § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 428/2012 Sb.
61. Podle ust. § 9 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 13/1997 Sb.“), vlastníkem dálnic a silnic I. třídy je stát. Vlastníkem silnic II. a III. třídy je kraj, na jehož území se silnice nacházejí, a vlastníkem místních komunikací je obec, na jejímž území se místní komunikace nacházejí. Vlastníkem účelových komunikací je právnická nebo fyzická osoba. Stavba dálnice, silnice a místní komunikace není součástí pozemku.
62. V případě místní komunikace je pozemek v katastru nemovitostí veden pod označením silnice, ostatní plocha a vlastníkem je obec. S ohledem na uvedené je zřejmé, že se na předmětných pozemcích nachází účelová komunikace a nikoliv komunikace místní.
63. Účelová komunikace je pozemní komunikací, jež splňuje znaky uvedené v § 7 zákona č. 13/1997 Sb. (srov. též § 2 odst. 2 cit. zákona). Podle § 7 odst. 1 věty první tohoto zákona je účelová komunikace pozemní komunikace, která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků. Podle § 19 odst. 1 věty první tohoto zákona platí, že v mezích zvláštních předpisů upravujících provoz na pozemních komunikacích a za podmínek stanovených tímto zákonem smí každý užívat pozemní komunikace bezplatně obvyklým způsobem a k účelům, ke kterým jsou určeny, pokud pro zvláštní případy nestanoví tento zákon nebo zvláštní předpis jinak.
64. V chápání právního charakteru účelové komunikace nepadá mezi Nejvyšším soudem a Nejvyšším správním soudem shoda. Nejvyšší soud setrvává přes odlišný právní názor Nejvyššího správního soudu na závěru, že účelové komunikace jsou jen druhem pozemku a představují ztvárnění či zpracování jeho povrchu (srov. např. rozsudky Nejvyššího soudu sp. zn. 22 Cdo 52/2002 ze dne 31. 1. 2002 a sp. zn. 22 Cdo 766/2011 ze dne 17. 10. 2012 či usnesení sp. zn. 22 Cdo 2493/2011 ze dne 17. 4. 2013). Nejvyšší správní soud naopak činí závěr o existenci samostatné nemovité věci, je-li stavební provedení účelové komunikace takové, že lze jednoznačně vymezit, kde končí pozemek a začíná stavba, a pokud zároveň nelze toto stavební provedení účelové komunikace odstranit bez jejího zničení či zásadního zhoršení její sjízdnosti či schůdnosti (rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 As 62/2008 ze dne 11. 9. 2009).

65. Panuje-li mezi oběma vrcholnými soudy soustavy obecné justice rozkol v chápání právního charakteru účelové komunikace, tj. není-li ani na vrcholné úrovni obecné justice jistota nad tím, zda je účelová komunikace toliko druhem pozemku či naopak (v případě splnění jistých podmínek) samostatnou věcí, nelze v případě účelové komunikace překážku pro vydání pozemků ve smyslu § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 428/2012 Sb. s jistotou dovodit a zcela tím pomínout uvedené pochybnosti a rozpory. Za dané situace je potřebné postupovat v souladu se základním principem, kterým je rozhodování v restitučních věcech ovládáno, a sice principem *in favorem restitutionis*, neboť tuto zásadu v restitučních věcech dlouhodobě akcentuje i judikatura Ústavního soudu a Ústavní soud se jí dovolal také v nálezů týkajícím se ústavnosti zákona č. 428/2012 Sb. (náleží Ústavního soudu ze dne 29. 5. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 10/13). Překážka pro vydání pozemků dle § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 428/2012 Sb. tak není v případě účelové komunikace zásadně dána.
66. I v poměrech zákona č. 428/2012 Sb. se však přiměřeně uplatní závěry rozhodovací praxe Nejvyššího a Ústavního soudu, dle nichž překážkou naturální restituce může být i zatížení pozemku veřejným užíváním (viz rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 14. 11. 2017, sp. zn. 28 Cdo 4692/2017, a ze dne 19. 6. 2018, sp. zn. 28 Cdo 3620/2017, či náleží Ústavního soudu ze dne 1. 7. 2014, sp. zn. I. ÚS 581/14, a ze dne 21. 1. 2015, sp. zn. II. ÚS 536/14), kterým může být i obecné užívání pozemní komunikace (srov. např. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 30. 5. 2018, sp. zn. 28 Cdo 4343/2017, nebo ze dne 14. 11. 2017, sp. zn. 28 Cdo 4692/2017).
67. Podmínkou veřejného užívání soukromého pozemku jako účelové komunikace je, mimo jiné, existence nutné a ničím nenahraditelné komunikační potřeby (k tomu viz rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 13. 11. 2018, sp. zn. 28 Cdo 5587/2017, ze dne 17. 10. 2012, sp. zn. 22 Cdo 766/2011, ze dne 20. 9. 2011, sp. zn. 22 Cdo 4003/2009, nebo ze dne 16. 5. 2013, sp. zn. 22 Cdo 2178/2012; přiměřeně srov. též náleží Ústavního soudu ze dne 9. 1. 2008, sp. zn. II. ÚS 268/06).
68. Ač tedy platí, že účelová komunikace zásadně nepředstavuje překážku vydání, když nebývá považována za stavbu v občanskoprávním smyslu, tak je na druhou stranu zapotřebí se zabývat tím, zda je konkrétní účelová komunikace předmětem obecného užívání (srov. § 7 odst. 1, § 19 odst. 1 věty první zákona č. 13/1997 Sb.) či zda se jedná o „neveřejnou“ účelovou komunikaci (§ 7 odst. 2 zákona č. 13/1997 Sb.). Za situace, kdy se jedná o „veřejnou“ účelovou komunikaci, pak by taková účelová komunikace přisuzovala pozemkům povahu veřejného statku a mohla by tedy v zásadě představovat překážku (spočívající v realizaci veřejného zájmu), pro kterou by restituci v naturální formě nebylo možno uskutečnit (k tomu viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 13. 11. 2018, sp. zn. 28 Cdo 5587/2017).
69. V případě pozemku parc. č. 712/4 se jedná o pozemek, který je dalším účastníkem řízení pronajímán společností DOMINÁT a.s. (viz odst. 17 tohoto rozsudku). S ohledem na uvedené lze dle názoru soudu uzavřít, že se v tomto případě jedná o „neveřejnou“ účelovou komunikaci.
70. Co se týče pozemků parc. č. 735/2, 735/5, 735/6 a 735/12, pak tyto jsou součástí účelové komunikace, jejíž části jsou již ve vlastnictví žalobce (např. pozemky parc. č. 735/3 či 735/4). Za této situace soud s poukazem mj. na zásadu ochrany legitimního očekávání (§ 13 o.z.) uzavírá, že se ani v tomto případě nejedná o „veřejnou“ účelovou komunikaci představující překážku vydání dle ust. § 8 odst. 1 zákona č. 428/2012 Sb., když tyto pozemky nejsou zatíženy veřejným užíváním.
71. Další účastník řízení 1) navrhl na jednání konaném dne 23. 9. 2022, že jako důkaz k prokázání existence případných restitučních výluk zajistí zápis z ohledání na místě samém. Tento důkaz nebyl soudem pro nadbytečnost proveden, když dle názoru soudu soud provedl rozsáhlé šetření ohledně existence případných výlukových důvodů a dalším účastníkem řízení 1) navržený důkaz je navíc v rozporu se zásadou přímosti.

72. Ve věci tak na základě provedení dokazování nevyšla najevo existence žádné z restitučních výluk uvedeného ustanovení.
73. Jde-li o odkaz dalšího účastníka řízení 1) na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 10. 2018, sp. zn. 28 Cdo 1696/2018, který kvitoval názor správního orgánu, že „i pokud byly pozemky v rámci revize sepsány jako majetek, který podléhá převzetí státem, neznamená to samo o sobě, že tento majetek již ve vlastnictví státu nebyl,“ pak tento nelze s ohledem na aktuální judikaturu Ústavního soudu na věc aplikovat, když v tomto řízení se shodně s věcmi řešenými Ústavním soudem jedná o kolizi restituční výluky a restitučního titulu.
74. Jde-li o argument dalšího účastníka řízení 2), že měl žalobce na základě dekretu prezidenta č. 5/1945 Sb. a na základě zákona č. 128/1946 Sb. nárok na poválečnou restituci, přičemž v dané věci nepožádal o vrácení předmětných pozemků a nárok dle zákona č. 128/1946 Sb. je tedy promlčený, pak je dle názoru soudu potřeba zohlednit, že Československý stát až do roku 1949 považoval právního předchůdce žalobce za vlastníka předmětných pozemků a bylo by tedy nespravedlivé klást žalobci k tíži, že za situace, kdy byl státem utvrzován ve svém vlastnictví předmětných pozemků, neuplatnil nárok dle zákona č. 128/1946 Sb.
75. Soud za takto dané situace dovodil, že o pozemcích parc. č. 708/3, 708/4, 709, 710/1, 710/2, 711/3, 711/4, 712/4, 734/15, 735/2, 735/5, 735/6, 735/12, 737, 738/27, 738/34, 739/5 a 739/6 v k. ú. Holasice, má být rozhodnuto jinak, než jak rozhodl správní orgán (§ 250j odst. 1 o.s.ř.), a svým rozhodnutím toto rozhodnutí v případě těchto pozemků nahradil (§ 250j odst. 2 o.s.ř.).
76. O nákladech řízení, včetně nákladů řízení odvolacího, soud rozhodl ve vztahu k dalšímu účastníkovi řízení 1) ve smyslu § 142 odst. 2 o.s.ř. ve spojení s § 245 o.s.ř. na základě zásady úspěchu ve věci tak, že žalobce, který měl úspěch ohledně 10 z celkem 11 pozemků má po odečtení neúspěchu (1 z 11 pozemků) právo na náhradu 9/11 (81,8 %) nákladů řízení, a to k rukám svého zástupce (§ 149 o.s.ř.). Pro tyto účely nelze vyjít z komparace výměr pozemků, neboť ty nemusí korespondovat poměru skutečné hodnoty pozemků. Posouzení skutečné hodnoty pozemků by pak vyžadovalo odborné podklady zejm. v podobě znaleckých posudků, což by bylo toliko pro účely rozhodnutí o nákladech řízení řešením zcela nevhodným a samoučelným.
77. O nákladech řízení, včetně nákladů řízení odvolacího, soud rozhodl ve vztahu k dalšímu účastníkovi řízení 2) ve smyslu § 142 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s § 245 o.s.ř., když žalobce byl zcela úspěšný [ohledně všech 8 pozemků dalšího účastníka 2)], tak že další účastník řízení 2) je k jejich náhradě povinen žalobci k rukám jeho právního zástupce (§ 149 odst. 1 o.s.ř.).
78. Ve vztahu ke každému z dalších účastníků činí účelně vynaložené náklady řízení žalobce částku 28 740,05 Kč a představují:
- odměnu právního zástupce určenou dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif (dále jen „AT“), v celkové částce 21 700 Kč, kdy za tarifní hodnotu je dle § 9 odst. 4 písm. d) AT považována částka 50 000 Kč a sazba za jeden úkon právní služby činí dle § 7 bodu 5 AT částku 3 100 Kč, tj. 7 úkonů právní služby á 3 100 Kč (převzetí a příprava zastoupení, žaloba ze dne 16. 11. 2018, podání ze dne 15. 3. 2021, účast při jednání soudu dne 18. 6. 2021, odvolání ze dne 14. 7. 2021, podání ze dne 24. 5. 2022 a účast při jednání soudu dne 23. 9. 2022),
 - ½ z 7 režijních paušálů á 300 Kč, tj. celkem 1 050 Kč (§ 13 odst. 4 AT),
 - ½ z náhrady hotových výdajů spočívající v cestovním zástupce žalobce k jednání soudu dne 18. 6. 2021 (§ 13 odst. 5 AT ve spojení s § 157 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce a s § 1 a 4 vyhlášky č. 589/2020 Sb.), tj. 96,2 km (cesta Lipová 143, Náměšť nad Oslavou – Rooseveltova 16, Brno a zpět), při náhradě za 1 km jízdy á 4,40 Kč, udávané spotřebě 4,6 l na 100 km a ceně za 1 l motorové nafty 27,20 Kč, tj. částku ve výši 271,82 Kč (½ z 543,64 Kč),

- 1/2 z náhrady hotových výdajů spočívající v cestovním zástupce žalobce k jednání soudu dne 23. 9. 2022 (§ 13 odst. 5 AT ve spojení s § 157 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce a s § 1 a 4 vyhlášky č. 511/2021 Sb.), tj. 96,2 km (cesta Lipová 143, Náměšť nad Oslavou – Rooseveltova 16, Brno a zpět), při náhradě za 1 km jízdy á 4,70 Kč, udávané spotřebě 4,6 l na 100 km a ceně za 1 l motorové nafty 47,10 Kč, tj. částku ve výši 330,28 Kč (1/2 z 660,56 Kč),
- 1/2 z náhrady za čas zmeškaný zástupcem žalobce cestou k jednáním soudu ve dnech 18. 6. 2021 a 23. 9. 2022 a zpět v částce 400 Kč, tj. 8 půlhodin po 100 Kč děleno dvěma (dle § 14 odst. 3 AT),
- náhradu za daň z přidané hodnoty v částce 4 987,95 Kč, když právní zástupce žalobce je plátcem DPH.

79. Soud nepřiznal žalobcem požadovanou náhradu hotových výdajů spočívajících v badatelských pracích v částce 29 232 Kč, neboť dle názoru soudu se nejedná o účelně vynaložené náklady řízení. Účelnost je nutno chápat jako určitou pojistku před hrazením nákladů, nesouvisejících s řízením, před nadbytečnými či nadměrnými náklady (k tomu viz nálezy Ústavního soudu ze dne 25. 3. 2014, sp. zn. I. ÚS 3819/13, odst. 19). Přestože je pátrání v archivech ve věcech církevních restitucí poměrně běžnou a obvyklou součástí přípravy podkladů k řízení, nejsou takové náklady k náhradě nárokovány. Využití externího badatele pro účely procesních aktivit účastníka řízení a vyčíslení jeho hotových výdajů v částce téměř 30 000 Kč se v tomto kontextu jeví soudu jako naprosto nestandardní postup žalobce a takové náklady nelze jako neúčelně přenášet na další účastníky řízení.
80. Na základě výše uvedeného tedy přiznal soud žalobci nárok na náhradu nákladů řízení ve vztahu k dalšímu účastníkovi řízení 1) v rozsahu 9/11 z částky 28 740,05 Kč, tedy ve výši 23 514,59 Kč, a ve vztahu k dalšímu účastníkovi řízení 2) ve výši 28 740,05 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je** odvolání přípustné, a to do **15 dnů** ode dne jeho doručení k Vrchnímu soudu v Olomouci prostřednictvím Krajského soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně povinnosti uložené vykonatelným rozhodnutím, lze se domáhat výkonu (exekuce) rozhodnutí.

Brno 23. září 2022

JUDr. Michal Ryška v. r.
samosoudce